

Spis treści

Wstęp	9
Koncepcja, cel i układ książki. Reorientacje ujęć przedmiotu geografia ekonomiczna	
1. Geografia jako nauka	15
1.1. Dziedzina geografii ekonomicznej	15
Początki geografii. Rozwój geografii. Podział geografii. Geografia jako nauka ekonomiczna. Nowa geografia ekonomiczna. Klasyfikacja nauk geograficznych. Problematyka geografii ekonomicznej. Podejścia metodologiczne. Systemowe podejście w geografii. Cechy współczesnej geografii ekonomicznej. Funkcje geografii	
1.2. Przestrzeń i środowisko geograficzne: perspektywa gospodarcza	26
Pojęcie przestrzeni i jej rodzaje. Cechy przestrzeni geograficznej. Struktura przestrzeni geograficznej. Środowisko geograficzne. Zasoby środowiska. Klasyfikacja zasobów przyrodniczych. Funkcje środowiska. Zasoby środowiska a wzrost gospodarczy. Rola środowiska w działalności człowieka	
2. Ludność: podmiot gospodarujący w przestrzeni	42
2.1. Przemiany ludnościowe	42
Liczba ludności na świecie i jej wzrost. Zmienność dynamiki wzrostu ludności. Demograficzna teoria przejścia. Skutki eksplozji demograficznej	
2.2. Nierównomierność rozmieszczenia ludności	52
Czynniki rozmieszczenia osadnictwa. Rozmieszczenie ludności na świecie. Gęstość zaludnienia. Migracje ludności	
2.3. Cechy i zmiany strukturalne zasobów ludzkich	63
Cechy demograficzne. Cechy ekonomiczne. Cechy społeczno-kulturowe	
3. Miasta i procesy urbanizacji a gospodarka	79
3.1. Geograficzne pojęcie miasta	79
Geneza miast. Problemy definicyjne. Kontinuum miejsko-wiejskie	
3.2. Urbanizacja jako złożony proces cywilizacyjny i czasoprzestrzenny	83
Etapy rozwoju miast. Różnorodne aspekty urbanizacji. Urbanizacja na świecie	
3.3. Współczesne formy miejskiego osadnictwa	90
Sieć i system osadniczy. Formy osadnicze współczesnej urbanizacji. Największe miasta świata. Metropolizacja i metropolie	
3.4. Hierarchiczny system miast i jego zmiany	99
Hierarchia miast w teorii ośrodków centralnych. Zmiany w organizacji hierarchicznej miast. Idea sieci miast. Nowa struktura systemu osadniczego	

3.5. Funkcje i struktura funkcjonalna miast	106
Funkcje miast. Baza ekonomiczna miast	
3.6. Korzyści aglomeracji	109
Korzyści skali. Ekonomiczne korzyści lokalizacji i urbanizacji. Dynamika miasta.	
4. Region: kategoria przestrzenno-ekonomiczna	117
4.1. Region jako jednostka terytorialna	118
Region: narzędzie badawcze. Region: konkretny obiekt poznania. Region: narzędzie działania. Regionalizacja. Skala przestrzenna regionu	
4.2. Region jako kategoria ekonomiczna	128
Istota regionu ekonomicznego. Strukturalna odmienność regionów ekonomicznych. Miejsce regionu w gospodarce narodowej. Typologia regionów ekonomicznych	
4.3. Rozwój regionalny i polityka regionalna	137
Istota rozwoju regionalnego. Czynniki rozwoju regionalnego. Konkurencyjność i konkurowanie regionów. Polityka regionalna	
5. Polityczny i gospodarczy podział świata	147
5.1. Przestrzeń geopolityczna i państwo	147
5.2. Terytorium państwa	148
Kształt terytorium. Enklawy i eksklawy. Wielkość państw. Zmiany terytorialne państwa. Granice państwa. Pogranicze. Stolica państwa	
5.3. Przemiany światowej przestrzeni politycznej	159
Rozbudowa systemu kolonialnego. Sytuacja po I wojnie światowej. Sytuacja po II wojnie światowej.	
5.4. Współczesny polityczny podział świata	163
Liczba państw świata. Terytoria zależne. Podział Antarktydy. Polityczny podział obszarów morskich	
5.5. Współczesna gospodarcza struktura świata	170
Nierównomierność poziomu rozwoju gospodarczego. Tradycyjne gospodarcze podziały świata. Mierniki rozwoju społeczno-gospodarczego. Kontrasty rozwoju społeczno-gospodarczego. Cechy grup państw o różnym poziomie rozwoju	
6. Gospodarczo-polityczne procesy integracyjne na świecie	189
6.1. Istota międzynarodowej integracji gospodarczej	189
6.2. Uwarunkowania sprzyjające procesom integracji	191
Znaczenie międzynarodowego podziału pracy i handlu zagranicznego. Warunki i czynniki integracji międzynarodowej	
6.3. Podstawowe formy i typy międzynarodowych ugrupowań integracyjnych	195
Instytucjonalno-organizacyjne formy porozumień. Podstawowe typy międzynarodowej integracji gospodarczej	
6.4. Wybrane organizacje i ugrupowania międzynarodowe	198
Międzynarodowe organizacje globalne i ponadregionalne. Międzynarodowe organizacje regionalne	

7. Globalizacja gospodarcza	211
7.1. Pojęcie i charakterystyka globalizacji	211
Globalizacja: proces wielowymiarowy. Cechy globalizacji	
7.2. Czynniki globalizacji	215
7.3. Znaczenie korporacji transnarodowych w gospodarce światowej	218
Korporacje transnarodowe: podstawowe podmioty procesu globalizacji.	
Rozwój korporacji transnarodowych	
7.4. Skutki globalizacji	224
7.5. Globalne i lokalne wymiary gospodarki	228
Glocalizacja. Rozwój lokalny i jego istota	
8. Przekształcenia strukturalne gospodarki ich przestrzenne konsekwencje	235
8.1. Innowacje a transformacja gospodarki	235
8.2. Restrukturyzacja przemysłu	237
Rola przemysłu w gospodarce. Struktura przemysłu i jej zmiany. Dyspropor-	
cje w poziomie uprzemysłowienia	
8.3. Czynniki lokalizacji produkcji	241
Tradycyjne ujęcie lokalizacji działalności gospodarczej. Współczesne podej-	
ście do lokalizacji przedsiębiorstw. Zmieniająca się rola czynników lokali-	
zacji	
8.4. Gospodarka napędzana wiedzą	245
Pojęcie i charakterystyka gospodarki opartej na wiedzy. Społeczeństwo in-	
formacyjne. Przestrzenne i społeczne konsekwencje GOW. Współczesne pa-	
radygmaty techno-ekonomiczne. Geograficzne skutki przejścia z fordyzmu	
do postfordyzmu.	
8.5. Formy organizacji przestrzennej gospodarki	253
Marshallowskie dystrykty przemysłowe. Klastry: sieci współpracy gospo-	
darczej. Technopolie: obszary koncentracji elastycznej produkcji <i>hi-tech</i>	
Bibliografia	261